

Česká knižnice

Komentovaná čtenářská vydání literární klasiky

Od středověkých legend po Havla
Slavná díla české literatury
Povinná četba pro každého
Komentáře odborníků

Česká knižnice představuje reprezentativní literární díla vzniklá v českých zemích od počátků našeho písemnictví po současnost. Dlouhodobě koncipovaná ediční řada začala vycházet v roce 1997 a dnes již přesáhla hranici sta titulů, což ji řadí k nejvýznamnějším edičním projektům české literární historie.

Česká knižnice usiluje o zpřístupňování odborně připravených, textově spolehlivých a komentovaných vydání. Na přípravě každého titulu se podílí vědecký redaktor, který spolupracuje s editorem na výsledném textu. Nedílnou součástí všech svazků je komentář, který seznamuje čtenáře z řad odborné i laické veřejnosti nejen s genezí a historií textu, ale též s dobovým i pozdějším ohlasem díla a jeho zapojením do celku autorovy tvorby. Od roku 2016 edici *Česká knižnice* společně vydávají Nadační fond Česká knižnice, Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., a nakladatelství Host.

Na vydání jednotlivých svazků každoročně přispívá Ministerstvo kultury České republiky a redakci a další aktivity podporuje program Strategie AV21, řízený a financovaný Akademií věd ČR.

Edici *Česká knižnice* řídí redakční rada ve složení Jiří Flaišman (předseda), Jiří Holý, Pavel Janáček, Jan Linka, Filip Tomáš a Martin Valášek. Redaktorkou knižní řady je Petra Hesová.

www.kniznice.cz

Jen málokterá z edičních řad se v dějinách naší knižní kultury přehoupala přes svoji první stovku. A obzvláště to platí po edice, které měly či mají ambice přinášet texty vyžadující náročnou ediční přípravu a nadstandardní badatelský výkon projevivší se následně v textu literárněhistorického komentáře. Česká knižnice má to štěstí, že téměř po čtvrt století své existence v roce 2019 na svou stovku dosáhla!

Svazek s pořadovým číslem 100 je výjimečný hned ze dvou důvodů. Poprvé se v ediční řadě, která začíná u středověkých legend, putuje přes Jana Husa a J. A. Komenského k velkým jménům 19. století (Mácha, Němcová, Neruda) a zastavuje se u desítek zvučných jmen století minulého, objevuje kniha, jež vznikla po roce 1989 a jejíž autor je naším současníkem. Tímto jubilejním svazkem České knižnice se stal kultovní román *Sestra* Jáchyma Topola. Druhým důvodem je skutečnost, že do další stovky vstupuje Česká knižnice s novou tváří. O proměnu grafické podoby edice byla požádána přední knižní designérka Jana Vahalíková, která dala knihám České knižnice moderní kultivovanou podobu.

Tak jak je tomu zvykem, také v roce 2020 nabídne Česká knižnice svým čtenářům pestrou paletu titulů. V edičním výběru Jana Linky představí dílo barokního autora „hymnů, písní a legend“ Fridricha Bridela. Po dlouhé době zprostředkuje čtenářské obci

v široce pojatém výboru z básní, próz a publicistiky dílo Vítězslava Háška Michal Charypar a Michal Fránek. Romány *Okresní město* a *Bylo nás pět* v ediční úpravě Marie Havránkové a s komentářem Jiřího Holého zastoupí tvorbu Karla Poláčka. Ve svazku *Básní a povídek*, který zpracuje Adéla Petruželková, bude soustředěno jádro díla Jana Zábrany. Znovu zpřístupněn bude jeden z prvních svazků České knižnice, román *Zbabělci* Josefa Škvoreckého, jehož reedici připraví Michael Špirit.

Od roku 2016, kdy Českou knižnici začal spolu s Nadačním fondem Česká knižnice a nakladatelstvím Host vydávat Ústav pro českou literaturu AV ČR, se významnou měrou rozrostly pobočné aktivity, což bylo umožněno zejména díky podpoře programu Strategie AV21 Akademie věd České republiky a trvalé přízni Ministerstva kultury ČR. Již třetím rokem tak mohou pod vedením Roberta Kolára vycházet edukační materiály *Seminář České knižnice*, pořádány jsou prezentace jednotlivých svazků a Česká knižnice komunikuje se svými čtenáři prostřednictvím svých internetových stránek **www.kniznice.cz**.

Věříme, že i v letošním roce najdou čtenáři ve svazcích České knižnice inspirativní čtení!

Redakční rada České knižnice

2018

Vladimír Fukar: *Policejní dvojice*, 24. 4. 1952

5

2018

sv. 95

Egon Hostovský

Dům bez pána / Půlnoční pacient

edice: Štěpánka Pašková — komentář: Václav Vaněk

Z psychologických a existenciálních próz Egona Hostovského (1908–1973) vybíráme dva romány, charakteristické pro obě nejvýznamnější období jeho tvorby. Román *Dům bez pána* (1937) představuje typ tradiční psychologické prózy. Sourozenci Adlerovi, kteří se po smrti otce, židovského lékaře, scházejí v rodném domě, jsou jedinci pronásledovaní minulostí, samotou či pocitem viny. Citová krize, která přiměje každého z nich odhalit skrývané tajemství, se však stane impulzem k obnovení vzájemné důvěry. Román *Půlnoční pacient* (1959) ve svazku zastupuje Hostovského poválečnou exilovou tvorbu. Téma absurdity lidské existence ve světě narušené mezilidské komunikace se zde promítá do situace evropských emigrantů v Americe v době studené války. V obrazu jejich života postupně převládne ztráta víry v pozitivní ideje a touha uniknout politické realitě.

464 stran
doporučená cena 349 Kč
ISBN 978-80-7577-478-1

6

2018

sv. 96

Josef Kainar

Básně (reedice)

edice a komentář: Petr Šrámek

Reeditovaný svazek básní Josefa Kainara (1917–1971) představuje poutavý a čtenářsky úspěšný výbor z autorova díla čtyřicátých a šedesátých let. Čtyři básnické sbírky — *Osudy* (1940–1943), *Nové mýty* (1946), *Lazar a píseň* (1960) a *Moje blues* (1966) — reprezentují vrcholná období básnickovy tvorby, v nichž se zrodila jemu příznačná sugestivní poetika. Působivost Kainarových textů těží z nevšedního propojení slova a hudby. Vyrůstá z epického vyprávění, zkratkovitě načrtnutého příběhu, jež zbavuje iluzivnosti a očišťuje ho až k samému jádru, aby dala vyniknout mytičnosti a osudovosti lidského bytí, a směřuje k dokonalému bluesovému vyjádření, jedině schopnému vystihnout atmosféru smutku a nostalgie.

332 stran
doporučená cena 329 Kč
ISBN 978-80-7577-616-7

Bohumír Matal: Sřítlihi dohola malého chlapce, 1946

7

2018

sv. 97

Václav Kliment Klicpera

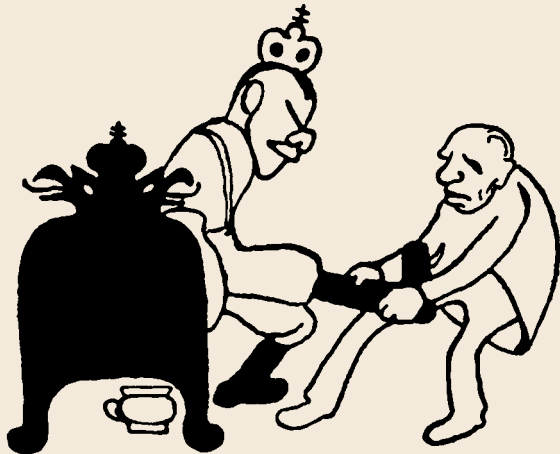
Divadelní hry

edice: Petra Hesová — komentář: Přemysl Rut

Dramatické dílo Václava Klimenta Klicpery (1792–1859) vtisklo novodobému českému divadlu v procesu jeho zrodu v období národního obrození nezaměnitelnou podobu a ovlivnilo nepočtenou řadu jeho následovníků. Zahrnuje více jak šest desítek divadelních her, tragických i komických, tematicky čerpajících nejen z domácích dějin či pohádek, ale i ze soudobého situačního a jazykového humoru. Přítomný svazek se soustřeďuje právě na Klicperovu komediální tvorbu a z autorova raného tvůrčího období vybírá šest stěžejních veseloher. Společně s fraškami a jednoaktovkami *Žižkův meč* (1815), *Divotvorný klobouk* (1817), *Rohovín Čtverrohý* (1817, 1821), *Veselohra na mostě* (1826) a *Každý něco pro vlast!* (1829) vychází i v původním německém znění veselohra *Der Traum* (1826), kterou v zrcadlovém rozvržení doplňuje moderní český překlad.

512 stran
doporučená cena 379 Kč
ISBN 978-80-7577-615-0

Josef Matěj Navrátil: Nástěnná malba z divadelního salonku Vávrova domu v Praze, 1847

8

2018

sv. 98

Karel Havlíček

Básně a prózy

edice a komentář: Václav Vaněk

Svazek *Básně a prózy* shrnuje v pěti oddílech beletristickou tvorbu jedné z emblematických postav národního obrození, novináře a spisovatele Karla Havlíčka (1821–1856). Přes kritický obraz carského Ruska, které mladý literát poznal jako vychovatel v Moskvě (*Obrazy z Rus*), postupuje k prvnímu vrcholu jeho tvorby, k epigramům, jež v pregnantních zkratkách demaskovaly přežilost habsburské monarchie, ale i malost rodící se české společnosti. Následující oddíly obsahují autorovu poezii, osobitě reflektující aktuální politické dění, a drobné, časopisecky publikované satirické prózy. Poslední část pak tvoří básnické skladby z doby Havlíčkovy brixenské internace (*Tyrolské elegie*, *Král Lávr*, *Křest svatého Vladimíra*), které představují druhý vrchol a současně syntézu jeho uměleckého směřování.

572 stran
doporučená cena 399 Kč
ISBN 978-80-7577-614-3

František Gelner: kresba ze samostatného vydání skladby *Křest svatého Vladimíra*, Praha, S. K. Neumann 1904

9

2018

sv. 99

Jan Hus

Výbor z drobných českých spisů / České listy

edice a komentář: Jakub Sichálek

Jan Hus (1370–1415) je bezpochyby významný pozdněstředověký náboženský myslitel a církevní reformátor; v tomto smyslu pokračuje jeho veřejné působení hranice českých zemí. Do jaké míry jej však můžeme chápat také jako důležitého aktéra českých literárních dějin? Na tuto otázku částečně odpovídá předložený výbor z Husových česky psaných drobnějších děl, který představuje různorodou, textově typovou i funkční škálu Husova příležitostného spisování. Jeho nejosobnější a současně nejživotnější součástí jsou i listy, které vznikaly nejen z Husovy potřeby oslovit okruh stoupenců a dostát tak životní úloze duchovního vůdce a rádce, ale i pro útěchu a posilu sebe i druhých. Pro snazší porozumění jsou zařazené texty opatřeny jazykovými i věcnými vysvětlivkami a závěrečným komentářem.

204 stran
doporučená cena 329 Kč
ISBN 978-80-7577-477-4

Veraikon svatovítský, 1400/1440, Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze

11

Viktor Karlík: Ryby-přáci, 1989

2019

sv. 100

Jáchym Topol

Sestra

edice: Daniela Iwashita — komentář: Zdeněk Šanda

Stý svazek České knižnice přináší románovou prvotinu Jáchyma Topola (*1962) *Sestra* (1994), výjimečné dílo české prózy konce 20. století. Dobrodružný milostný příběh se v dynamickém, jazykově, zvukově i rytmičky výrazném vyprávění větví do mnoha imaginativních odboček, básnických obrazů či vizí. Vypravěč a protagonista Potok v nich hovorovou řečí, v níž se mísí všechny jazyky světa, zachycuje i mnohá historická fakta, jako byl holocaust, černobylská katastrofa, odpor undergroundu proti útlaču v komunistickém Československu, pád Berlínské zdi i počátek divokých devadesátých let, kdy bylo možné vše. Prochází nebo prchá městskými i venkovskými periferiemi střední Evropy, žije na vysoké noze i na tržišti, na nádraží nebo na skládce. A jeho duše stále hledá svou sestru. Román, který byl již přeložen do němčiny, angličtiny, maďarštiny, polštiny a slovinštiny, vyšel v letech 1994 a 1996 ve dvou autorských verzích. Přítomná edice vychází z prvního, nezkráceného a úplného vydání a v ediční zprávě zaznamenává jeho pozdější proměny. Komentář sleduje též široký ohlas této knihy v české kultuře.

652 stran

doporučená cena 429 Kč

ISBN 978-80-7577-828-4

12

2019

sv. 101

Alois Jirásek

Staré pověsti české (reedice)

edice: Karel Komárek

komentář: Jaroslava Janáčková a Karel Komárek

Do knihy s názvem *Staré pověsti české* (1894) shrnul Alois Jirásek (1851–1930) své osobité interpretace čtyřiatřiceti národních pověstí a pokusil se tak oživit nejen příběhy z českého dávnověku a z dob křesťanských, ale i pražské pověsti či prastaré věštby. Knihu otevírá oddíl bájných vyprávění z české prehistorie od příchodu praotce Čecha až po smrt knížete Hostivíta. Následují pověsti z tradice křesťanské s náměty nejen českými, ale též moravskými, slovenskými a židovskými, jejichž relativně samostatnou součástí je i cyklus O staré Praze. Soubor uzavírá oddíl starobylých proroctví. Aktualizovaný komentář sleduje literární genezi díla a zachycuje proměny jeho výjimečné recepce.

318 stran

doporučená cena 349 Kč

ISBN 978-80-7577-827-7

Mikoláš Aleš: *Píseň na Tursku*, 1890

13

fotografie ze hry *Caesar*, Osvobozené divadlo, 1932

2019

sv. 102

Jiří Voskovec a Jan Werich

Čtyři hry

edice: Marie Havráňková — komentář: Vladimír Just

Z období rané a vrcholné tvůrčí spolupráce Jiřího Voskovce (1905–1981) a Jana Wericha (1905–1980) byly vybrány a v závěrečném komentáři také podrobně charakterizovány čtyři hry, uvedené před druhou světovou válkou na scéně Osvobozeného divadla: Improvizovaná parodie *Vest pocket revue* (1927), převracející tradiční postupy ztvárnění činohry i opery, představuje volný proud hraných a zpívaných výjevů z cesty kolem světa, během níž se zuřivý fotograf snaží získat snímek slavného spisovatele. Romantická groteskní revue *Golem* (1931), zasazená do tajemných kulís rudolfinské Prahy, pod divadelní maskou zdánlivé apolitickosti kriticky komentuje moderní dobu a mimo jiné též předznamenává budoucí filmovou komedii *Císařův pekař a Pekařův císař*. Útočně parodická férie z antického Říma *Caesar* (1932) o politických machinacích, korupci, bezpáteřnosti a prosazování osobních zájmů na úkor státu nahrává i dnes mnohým aktualizacím. Vzpurná, a přesto lyrická sociální satira *Balada z hadrů* (1935) zachycuje milostnou epizodku ze života prokletého francouzského básníka Françoise Villona, a přitom alegoricky varuje před umlčováním umělce-intelektuála v totalitní společnosti.

376 stran

doporučená cena 379 Kč

ISBN 978-80-7577-995-3

14

2019

sv. 103

Karolina Světlá

Vesnický román

edice: Petra Hesová — komentář: Ivo Říha

Roku 1869 knižně vyšel první český román — *Vesnický román!* A ačkoli se tehdy zdálo směšné, že by se žena stala spisovatelkou, Karolina Světlá (1830–1899) předstihla všechny české prozaičky, dokonce i Nerudu či Háľka, když plně ovládla kompozici moderního evropského románu. Mnohohrstevní příběh lásky a žárlivosti, oběti a sobectví, pokory a hamižnosti, situovaný do malebného Podještědí, však nekopíruje tradiční sentimentální šablony. Naopak odhaluje spletitost mezilidských vztahů: partnerských, mezigeneračních, sousedských i národnostních, a směřuje k nečekanému rozřešení. Smířlivému? Nebo tragickému? V dramatickém dialogu se tu střetává křesťanský svět ve své nesmiřitelné dichotomii katolictví a protestantství se světem lidových obyčejů, v nichž se každá z postav stává nositelem jedné výrazné vlastnosti či obhájcem určitého přesvědčení. Vypravěč zůstává nestranný a ponechává na čtenáři, aby sám promýšlel oprávněnost jejich postojů a jednání: Má člověk právo na osobní štěstí, nebo se musí vzdát svobody ve prospěch obecného řádu? Dokáže se vzepřít společenským konvencím? Smí překročit morální a etické normy? A boží zákony?

270 stran
doporučená cena 349 Kč
ISBN 978-80-7577-997-7

Wilhelm Riedel: Stádo krav na pastvě, 1866

15

2019

sv. 104

Bůh mně ústa má otevřítí může

edice: Miloš Sládek a Anna Kopová — komentář: Miloš Sládek

Svazek přináší soubor osmnácti českých postil z období prvních dvou třetin 18. století, jejichž autory jsou jezuité Antonín Koniáš, Daniel Nitsch, Leopold Fabritius, B. H. J. Bilovský, Fabián Veselý či Jan Kleklar i další kazatelé jako Karel Račín, P. J. Axlar, Damasce Marek, A. J. Kelský, Michael Pellischotti a Ch. X. I. Tábořský. Jejich nedělní a sváteční promluvy tvoří tematicky uzavřený celek, soustředěný k otázkám božího milosrdenství, problematice smrtelných hříchů, pokání a zpovědi. Homiletické texty se ve své době staly vůdčím literárním žánrem, a to jak ze strany teologů, tak i ze strany laických čtenářů. Kazatelé se v této době snažili své posluchače poučit a duchovně směřovat, využívali však i nejrůznějších formálních a obsahových prostředků k tomu, aby získali jejich trvalejší pozornost, promyšleně útočili na jejich city, a zároveň se je snažili i pobavit. Současný čtenář tak pozná méně známou skupinu literárních děl, autentické duchovní promluvy, které mu umožní nahlédnout do myšlenkového světa barokního člověka a seznámit se s jeho názory, postoji a životními hodnotami.

430 stran
doporučená cena 399 Kč
ISBN 978-80-275-0130-4

Václav Vavřinec Reiner: Oslavení srdce Bolesné Panny Marie a Ježíšova, 1735

2020

František Bidlo: Vzpomínka na Prahu, 1926

2020

sv. 105

Karel Poláček

Okresní město / Bylo nás pět

edice: Marie Havránková — komentář: Jiří Holý

Z vrcholné prozaické tvorby Karla Poláčka (1892–1945) vybíráme dva humoristické romány s charakteristickými prvky autorovy osobité jazykové komiky, v nichž prostřednictvím jemné nad-sázky, opakujících se promluv, frází a klišé detailně prozkoumal mentalitu českého maloměsta a obnažil konvenčnost, omezenost a nesmyslnost lidských postojů. Předobrazem obou vyprávění se stalo prostředí jeho rodného Rychnova nad Kněžnou. Už v románu *Okresní město* (1936), prvním dílu nedokončené pentalogie, můžeme sledovat bizarní, stereotypy řízený vnitřní svět Poláčkových postav. Stále znovu a znovu se opakující popisy, strnulá gesta, každodenní automatizované úkony a dokola omílané výroky odhalují jejich zkostnatělý životní styl, který působí nejen humorně a trapně, ale místy i děsivě až zřůdně. Naopak ryze komický účinek nepřírozených, školometských frází využil Poláček ve svém posledním románu *Bylo nás pět* (posmrtně 1946), čtenářsky velmi oblíbeném a v devadesátých letech také zfilmovaném. Nezaměnitelné interpretace okolního světa v podání školáka Pěti Bajzy jsou patrně vůbec prvním využitím dětského vyprávěče v moderní české literatuře.

18

2020

sv. 106

Vítězslav Hálek

Básně a prózy

edice: Michal Charypar — komentář: Michal Fránek

Ambicí výboru z básnického, prozaického a publicistického díla Vítězslava Hála (1835–1874) je shrnout nejvýznamnější a současně čtenářsky dosud živé práce tohoto výrazného představitele májovské družiny, jehož literární odkaz vyvolal na konci 19. století generační polemiku revidující pojetí národních i estetických hodnot. Dvě nejznámější Hálkovy básnické sbírky — milostně lyrické *Večerní písně* (1858) a citlivě kritické, epické *Pohádky z naší vesnice* (1874) — doplňují čtyři neméně oblíbené povídky *Muzikantská Liduška* (1861), *Domácí učitel* (1867), *Na statku a v chaloupce* (1871) a *Poldík rumař* (1873), výrazné příklady českého ideálního realismu. Svazek uzavírá šest publicistických článků: cestopisné *Neštěstí na Dunajci v Tatrách* (1862), náladový obrázek *Noc a jitro na moři* (1865), oslava mělnické krajiny *Cestopis na Oupor* (1871), fejeton velebicí technický pokrok *Podmořský drát* (1866), literárněkritická stať *Gogola hledám* (1872) a nadčasová úvaha o lidské komunikaci *Papírová společnost* (1874). Literárněhistorický komentář je věnován především interpretaci vydávaných textů v širších historických a společenských souvislostech a jejich dobovému i pozdějšímu kritickému ohlasu.

Viktor Barvitijs: Zkouška koní v Paříži, 1867

19

2020

sv. 107

Fridrich Bridel

Hymny, písně, legendy

edice a komentář: Jan Linka

Žánrově i tematicky široce pojatý soubor hagiografické a meditativní tvorby Fridricha Bridela (1619–1680) zpřístupňuje současnému čtenáři v moderní ediční úpravě nejen díla kanonická, ale i ta méně známá: náročně koncipované prosimetrum, písňovou poezii lyrickou i epickou, rozsáhlé veršované skladby rázu nábožensky vzdělávacího i spirituálně meditativního, určené k tichému rozjímavému čtení. Výrazně patrioticky laděný *Život svatého Ivana* (1657), českého zemského patrona a poustevníka, svěbytným způsobem reflektuje eremitství jako vyhraněný typ barokní křesťanské spirituality. Autor se při psaní legendy, jejíž děj zachytil prózou a lyrické kontemplativní pasáže veršem, inspiroval zněním v Hájkově *Kronice české*. Dále do výboru zařazujeme zpěvník vánočních písní *Jesličky* (1658), obsahující mimo jiné i proslulé skladby Slavíček vánoční či Katechismus, a doplňujeme jej transkribovanými barokními notacemi. Samozřejmě nechybí ani meditativní báseň *Co Bůh? Člověk?* (1658), emblematicky zosobňující české literární baroko, v níž Bridel s pokorou, úctou a duchovní láskou vyjádřil nesouměřitelnost božské dokonalosti a lidské omezenosti. Svazek uzavírá výchovně vzdělávací *Křesťanské učení veršemi vyloužené* (posmrtně 1681), systematicky a umělecky výborně zvládnutý výklad katolického katechismu, který kromě mimořádného čtenářského zážitku slibuje i hlubší poznání podstaty barokní zbožnosti.

knižní ilustrace Samuela Weishuma podle Karla Škréty, 1647

20

2020

sv. 108

Jan Zábrana

Básně a povídky

edice a komentář: Adéla Petruželková

Výbor reprezentuje Jana Zábrana (1931–1984) v roli svébytného básníka a prozaika. Ke stěžejní trojici básnických sbírek *Utkvělé černé ikony* (1965), *Stránky z deníku* (1968) a *Samosoud* (1968), jejichž jádro sice vzniklo už v padesátých letech, ale znění jednotlivých veršů se později ještě mnohokrát proměňovalo, připojujeme v naší edici ještě nedokončený soubor z pozůstalosti *Zed' vzpomínek* (psán v letech 1969–1971). Pro Zábrana je charakteristické stálé hledání surového sugestivního výrazu, jak sám poznamenal: „Básníci mluví, nezpívají. Zpívání obstarají ptáci.“ V chronologickém sledu dále do výboru zařazujeme pět povídek, v nichž autor zachytil své zkušenosti a příhody ze studentského a dělnického života v padesátých letech: *Nohy*, *Psovod Gerža*, *V noci u pece*, *Kurevská zima* a *Peklo peněz*, a z pozůstalosti navíc připojujeme jednu nedokončenou povídku s incipitem *Přes Císařskou louku...* Autobiografičnost, dokumentárně podaný popis prostředí fabrik a hospod, stejně jako pokus o věrné zpodobení lidských typů a autentický záznam vyslechnutých rozhovorů sblíží Zábranovy „svědecké“ prózy s díly Bohumila Hrabala, Jiřího Koláře, Josefa Škvoreckého či Josefa Jedličky.

Mikuláš Medek, 3904 starých nížových centimetrů, 1962

21

2020

sv. 109

Josef Škvorecký

Zbabělci (reedice)

edice a komentář: Michael Špirit

Román *Zbabělci* (1958), jímž Josef Škvorecký (1924–2012) vstoupil do širšího čtenářského povědomí a uvedl do české literatury postavu Dannyho Smiřického, vyvolal mimořádně kontroverzní kulturně politický rozruch. Oficiální kritika dílo posuzovala výhradně v ideologickém kontextu jednak podle toho, nakolik dějinné události v něm ztvárněné (poslední květnové dny nacistické okupace v prostředí východočeského maloměsta) odpovídaly stranickému výkladu historie, jednak podle míry přijatelnosti zvolených uměleckých prostředků vzhledem k tehdejšímu estetickému kánonu. Definitivní odsudek zazněl v referátu Ladislava Štolla na celostátní konferenci Svazu čs. spisovatelů v roce 1959, podle nějž Škvoreckého román nevyhovoval dobovým normám, neodpovídal hodnotám socialistického člověka a neplnil tak žádanou společenskou a ideologickou funkci. Z příkazu ÚV KSČ musel být pro následující otisky přepracován. Kritické vydání *Zbabělců*, které pro Českou knižnici v roce 1998 připravil Michael Špirit, se proto vrátilo ke znění prvního vydání. Josef Škvorecký, jenž přípravu vydání sledoval, následně označil jeho text jako základní pro veškerá budoucí vydání románu. Reedice přinese nejen přehledný text románu, ale především aktualizovaný doprovodný komentář, který podrobně informuje o vzniku díla, předkládá seznam textových variant, zachycuje historii jednotlivých vydání románu a dokumentuje jeho dobový domácí i zahraniční ohlas.

Libor Fára: Rytmus, 1959

Tituly roku 2021

sv. 110

Tomáš Pešina z Čechorodu

Prodromus moravographiae, tj. Průvodce moravopisu

edice a komentář: Jiří Havlík a Ondřej Koupil

sv. 111

Jiří Wolker

Básně

edice: Irena Vaňková — komentář: Jan Wiendl

sv. 112

Ladislav Fuks

Novely

edice a komentář: Erik Gilk

sv. 113

Otokar Březina

Básně

edice: Jiří Flaišman a Michal Kosák — komentář: Josef Vojvodík

sv. 114

Jaroslav Hašek

Moje zpověď a jiné povídky

reedice: Marie Havráňková

STARŠÍ ČESKÁ LITERATURA

- 74 Jan **Blahoslav** Čtyři menší spisy (2013)
107 Fridrich **Bridel** Hymny, písně, legendy (2020)
104 **Bůh mně ústa má otevřítí může** (2019)
91 Kryštof **Harant z Polžic a Bezdrůžic** Putování (2017, 2 svazky)
99 Jan **Hus** Výbor z drobných českých spisů / České listy (2018)
63 Petr **Chelčický** Sít víry (2011)
7 Jan Amos **Komenský** Truchlivý I-II / Labyrint světa a ráj srdce (1998, částečná reedice 2014)
20 Jan **Kořínek** Staré paměti kutnohorské (2000)
13 Adam **Michna z Otradovic** Básnické dílo (1999)
50 Oldřich **Prefát z Vlkanova** Cesta z Prahy do Benátek (2007)
55 Vavřinec Leandr **Rvačovský** Massopust (2009)
4 **Středověké legendy o českých světcích** (1998, reedice 2011)
17 **Tři knížky lidového čtení.** Meluzína / Magelona / Jenovefa (2000)
33 **Třikrát rozprávky o jednom hrdinovi.** Život Ezopův / Enšpígl / Paleček (2003)
9 **Život svaté Kateřiny** (1999, upravená reedice 2016)

ČESKÁ LITERATURA 19. STOLETÍ

- 47 Jakub **Arbes** Romaneta (2007)
49 Bernard **Bolzano** Exhorty (2007)
86 Svatopluk **Čech** Výlety pana Broučka (2016)
36 Karel Jaromír **Erben** Kytice / České pohádky (2003, upravená reedice 2013)

106	Vítězslav Hálek Básně a prózy (2020)
39	Ignát Herrmann Nedělní povídky (2004)
26	Alois Jirásek Staré pověsti české (2001, upravená reedice 2019)
97	Václav Kliment Klicpera Divadelní hry (2018)
14	Karel Klostermann Ze světa lesních samot (1999)
98	Karel Havlíček Básně a prózy (2018)
1	Karel Hynek Mácha Básně (1997, reedice 2002 a 2015)
53	Karel Hynek Mácha Prózy (2008)
69	Josef Svatopluk Machar Confiteor... / Zde by měly kvést růže... (2012)
64	Alois a Vilém Mrštík Rok na vsi I-II (2011)
42	Václav Bolemír Nebeský Básně (2005)
12	Božena Němcová Babička (1999, upravená reedice 2017)
30	Božena Němcová Povídky (2002)
67	Jan Neruda Arabesky / Povídky malostranské (2012)
6	Jan Neruda Knihy básní (1998)
24	Teréza Nováková Úlomky žuly (2001)
77	Milota Zdirad Polák Vznešenost přírody / Cesta do Itálie (2014)
71	Karel Václav Rais Povídky (2013)
61	Rukopisy královédvorský a zelenohorský (2010)
92	Karel Sabina Novely (2017)
38	Josef Václav Sládek Básně I (2004)
41	Josef Václav Sládek Básně II (2004)
45	Josef Václav Sládek Básně III (2005)
5	Josef Václav Sládek Má Amerika (1998)
79	Antonín Sova Básně (2014)
103	Karolina Světlá Vesnický román (2019)
27	Josef Karel Šlejhar Dojmy z přírody a společnosti / Co život opomíjí (2002)
87	Jaroslav Vrchlický Epické básně (2016)
15	Jaroslav Vrchlický Intimní lyrika (2000)
56	Zikmund Winter Povídky (2009)
43	Zábavné povídky raného obrození (2005)
21	Julius Zeyer Jan Maria Plojhar (2001)
57	Julius Zeyer Vyšehrad / Troje paměti Víta Choráze (2009)

ČESKÁ LITERATURA 20. STOLETÍ

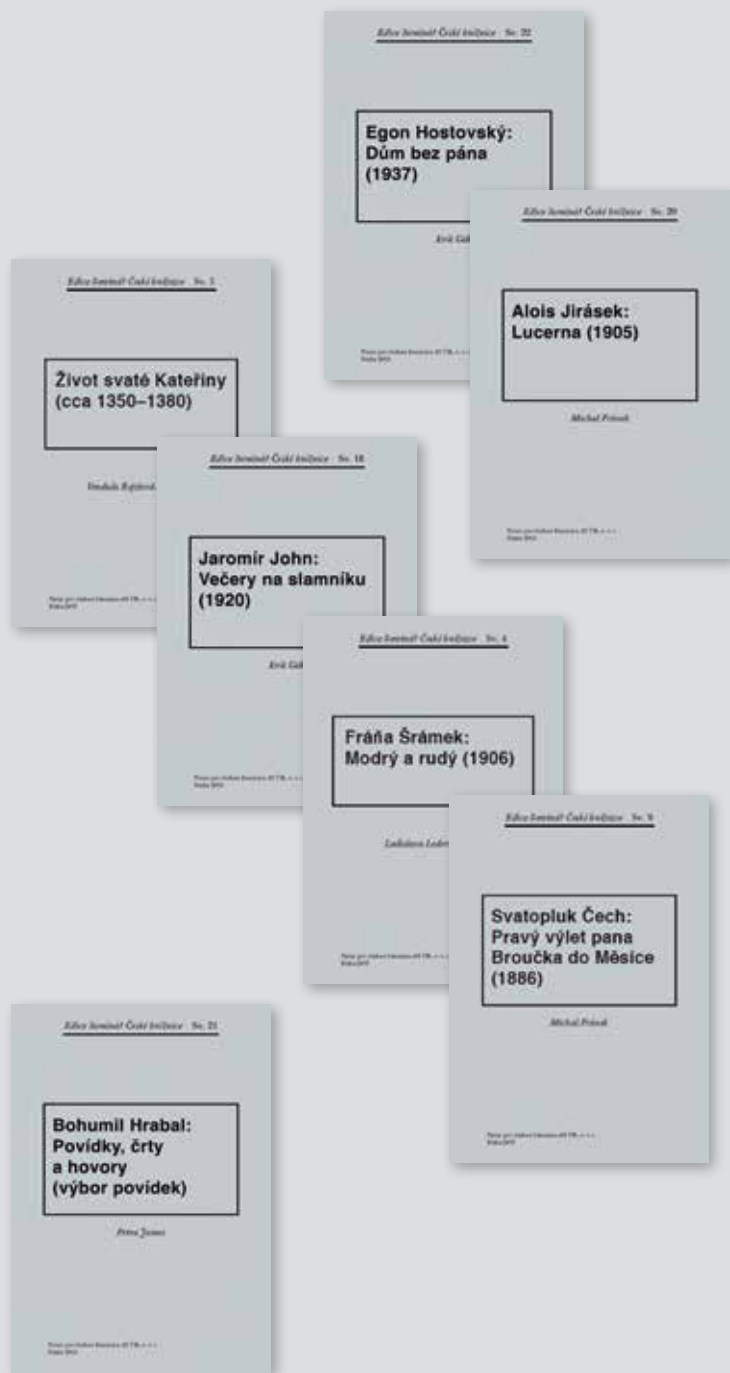
81	Božena Benešová Prózy (2015)
78	Konstantin Biebl Básně (2014)
44	Josef Čapek Lelio / Pro delfína / Stín kapradiny / Kulhavý poutník (2005)
8	Karel Čapek Hordubal / Povětroň / Občejný život (1998)
75	Karel Čapek Tři hry (2014)
85	Jan Čep Povídky (2016)
70	Jakub Deml Pozdrav Tasova (2013)
83	Jaroslav Durych Bloudění (2015)
32	Viktor Dyk Dramata a prózy (2003)
37	Viktor Dyk Pět básnických knih (2002)
35	Jiří Gruša Dotazník (2003)
54	Jaroslav Hašek Moje zpověď a jiné povídky (2008)
93	Václav Havel Hry (2017)
46	Jaroslav Havlíček Neviditelný (2006)
95	Egon Hostovský Dům bez pána / Půlnoční pacient (2018)
80	Bohumil Hrabal Povídky, črty a hovory (2015)
59	František Hrubín Básně (2010)
60	Josef Jedlička Kde život náš je v půli se svou poutí / Krev není voda (2010)
90	Jaromír John Večery na slamníku (2017)
84	Emil Juliš Básně 1956–1971 (2015)
52	Josef Kainar Básně (2007, reedice 2018)
88	Jiří Kolář Prometheova játra / Trilogie (2016)
34	František Křelina Amarú, syn hadí / Každý své břímě (2003)
58	Marie Majerová Přehrada (2010)
25	Karel Michal Soubor díla (2001)
51	Zdeněk Němeček New York: zamlženo (2007)
62	Vítězslav Nezval Básně I (2011)
68	Vítězslav Nezval Básně II (2012)
73	Vítězslav Nezval Básně III (2013)
23	Ivan Olbracht Nikola Šuhaj loupežník / Golet v údolí (2001)
29	Poetická próza (2002)
11	Pohádkové drama (1999)
105	Karel Poláček Okresní město / Bylo nás pět (2020)
66	Marie Pujmanová Pod křídly / Pacientka doktora Hegla / Předtucha (2012)

- 40 | Václav **Řezáč** Rozhraní (2004)
28 | Karel **Schulz** Kámen a bolest (2002)
19 | F. X. **Šalda** Boje o zítřek (2000)
3 | Josef **Škvorecký** Zbabělci (1998, upravená reedice 2020)
18 | Fráňa **Šrámek** Modrý a rudý / Stříbrný vítr / Léto / Splav (2000)
2 | Karel **Toman** Básně (1997)
16 | Vladislav **Vančura** Prózy (2000)
102 | Jiří **Voskovec** a Jan **Werich** Čtyři hry (2019)
10 | Jiří **Weil** Život s hvězdou / Na střeše je Mendelssohn /
Žalozpěv (1999)
108 | Jan **Zábrana** Básně a povídky (2020)
22 | Jan **Zahradníček** Knihy básní (2001)
48 | Vilém **Závada** Básně (2006)

SOUČASNÁ LITERATURA

- 100 | Jáchym **Topol** Sestra (2019)

30

31

Seminář České knižnice

Česká knižnice pro školy

Seminář ČK přináší výukový materiál k jednotlivým svazkům vydaným v České knižnici. Je určen zejména studentům středoškolských a vysokoškolských literárních seminářů, resp. jejich vyučujícím. Komentáře navazují na publikace vzešlé z Ústavu pro českou literaturu AV ČR *Rozumět literatuře*, *Česká literatura 1945–1970*, *Český Parnas* nebo *Slovník básnických knih* a poskytují čtenářům průvodce po jednotlivých rovinách literárního díla, učitelům a studentům také výchozí materiál k dalšímu využití, např. přípravu ke konkrétní vyučovací hodině, referátu, seminární práci apod. Podle vzoru státních maturit z češtiny je také odvozena jejich struktura, proto jsou určeny především pro její nácvik: pozornost je věnována literárněhistorickému kontextu díla, literárnímu žánru, kompozici, tématům a motivům, časoprostoru, vypravěči (básnickému subjektu), jazyku, stylu nebo básnickým prostředkům. Komentáře i komentované texty jsou volně ke stažení na www.kniznice.cz.

- 1 Robert Kolár: **Emil Juliš Pohledná poezie**
- 2 Robert Kolár: **Milota Zdirad Polák Vznešenost přírody**
- 3 Robert Kolár: **Josef Václav Sládek Básně**
- 4 Ladislava Lederbuchová: **Fráňa Šrámek Modrý a rudý**
- 5 Vendula Rejzlová Zajíčková: **Život svaté Kateřiny**
- 6 Robert Adam: **Karel V. Rais Poslední radosti**
- 7 Václav Vaněk: **Jaroslav Vrchlický Zlomky epopoje**
- 8 Pavel Šidák: **Jan Čep Dvojí domov**
- 9 Michal Fránek: **Svatopluk Čech Pravý výlet pana
Broučka do Měsíce**
- 10 Andrea Králíková: **Josef Jedlička Kde život náš je v půli
se svou poutí**
- 11 Jakub Říha: **Jiří Kolář Prometheova játra**
- 12 Jiří Holý: **Karel Čapek RUR**
- 13 Lenka Jungmannová: **Václav Havel Zahradní slavnost**
- 14 Matouš Jaluška: **Život Ezopův**
- 15 Tomáš Havelka: **Jan Amos Komenský Labyrint světa a ráj srdce**
- 16 Robert Kolár: **Karel Toman Pohádky krve**
- 17 Hana Bočková: **Kryštof Harant z Polžic a Bezdruzic Putování**
- 18 Erik Gill: **Jaromír John Večery na slamníku**
- 19 Andrea Králíková: **Marie Pujmanová Pacientka doktora Hegla**
- 20 Michal Fránek: **Alois Jirásek Lucerna**
- 21 Petra James: **Bohumil Hrabal Povídky, črty a hovory**
- 22 Erik Gill: **Egon Hostovský Dům bez pána**

Česká knižnice vychází za dlouhodobé podpory
Akademie věd České republiky
v rámci projektu podpory vědy a výzkumu
STRATEGIE AV21

Výzkumný program
PAMĚŤ V DIGITÁLNÍM VĚKU

Koordinátor: PhDr. Luboš Velek, Ph.D.
(Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.)

Cíle programu:
výzkum individuální a kolektivní paměti
analýza kultury vzpomínání a „zapomínání“
sledování proměn tradičních hodnot a struktur společnosti
rozvíjení výzkumných infrastruktur k uchování a analyzování paměti
zpřístupňování historické paměti

Více informací na: www.avcr.cz

KONTAKTY

Nadační fond Česká knižnice

Ústav české literatury a komparistiky FF UK
náměstí Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
(www.kniznice.cz)

Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i.

Na Florenci 3/1420, 110 00 Praha 1
(www.ucl.cas.cz)

Host — vydavatelství, s. r. o.

Radlas 5, 602 00 Brno
(www.hostbrno.cz; nakladatelstvi@hostbrno.cz)
Objednávky přijímáme na adrese redakce.
Knihkupcům a knihovnám poskytujeme rabat.

DISTRIBUCE

Kosmas, s. r. o.
www.kosmas.cz

Pemic Books, a. s.
www.pemic.cz
www.knihcentrum.cz

Euromedia Group, k. s.
www.euromedia.cz

Pavel Dobrovský —
BETA, s. r. o.
www.dobrovsky.cz